

خوش قولی

حسین امینی پویا

وَالَّذِينَ هُمْ لَا مَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ [مؤمنون: ۸]

در نظر بگیریم و زودتر از حد معمول حرکت کنیم تا به موقع برسیم. با این کار شخصیت خود را نشان می‌دهیم؛ زیرا احترام شما به پیمانی که با کسی می‌بندید در وهلهٔ نخست احترام به شخصیت خودتان است.

پیمان‌شکنی نشانهٔ بی‌نظمی در زندگی است. با پیمان‌شکنی اولین ضربه را به شخصیت خودتان می‌زنید. کسی که وعدهٔ خود را محترم نمی‌شمارد به تدریج اعتبار خود را از دست می‌دهد و مردم دیگر برای حرف‌ها و قول و قرارهایش ارزشی قائل نمی‌شوند.

پیمان‌شکنی نشان نوعی بی‌ایمانی نیز است، مگر ایمان پیمانی نیست که با خدا و دین داریم، کسی که پیمان خود را می‌شکند از کجا معلوم که تعهدات دینی خود را نیز کم و بیش زیر پا نگذارد؟ آیا غیر از این است که حداقل به دستور خداوند در زمینهٔ تعهدشناسی توجه نکرده‌است؟ مگر وفای به عهد مورد تأکید دین نیست؟ این جاست که می‌فهمیم، چرا در این آیه عمل به وعده و امانت‌داری از مهم‌ترین صفات مؤمنان شمرده شده‌است.

«مؤمنین کسانی هستند که [امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند،] وفای به عهد و تعهد به وعده‌ها موضوعی اجتماعی است که سلامت جامعه و استواری روابط اجتماعی به آن بستگی دارد، از این رو در دین به آن بسیار تأکید شده است.

هستند آدم‌هایی که بی‌خود و بی‌سبب بدون این که قادر به انجام دادن کاری باشند قول می‌دهند، در حالی که همیشه باید بار را به اندازهٔ توانایی خود برداشت و لزومی ندارد همه جا صد در صد قول بدهیم، باید درصدی را برای حوادث پیش‌بینی نشده منظور کرد، مگر همه چیز دست ماست.

پس تا جایی که ممکن است نباید قولی بدهیم به خصوص قولی که نمی‌خواهیم به آن عمل کنیم. اگر هم قولی دادیم سعی کنیم حتماً به آن عمل کنیم؛ برای مثال اگر به جایی می‌رویم و به مادرمان قول می‌دهیم ساعت چهار بعدازظهر به خانه برگردیم، دیرتر از ساعت چهار به خانه برنگردیم. برای این کار سعی قبلاً موانعی را که ممکن است برنامه‌ریزی ما را به هم بزند شناسایی و پیش‌بینی کنیم؛ یعنی اگر قرار است از وسیلهٔ نقلیه استفاده کنیم ترافیک مسیر بازگشت را